

Vedlegg: FUGLER - Beskrivelse av enkelte fuglearter og deres bruk av Tautra og Svæet

Der annet ikke er nevnt, er arter og antallet observasjoner hentet fra databasen Artsobservasjoner, der blant annet Statens naturoppsyn (SNO), ornitologer og andre interesserte legger inn data.

Ærfugl: Antall registrerte påbegynte hekkinger på Tautra har de siste årene ligget på mellom 30 og 50. Det har imidlertid blitt registrert ganske lave antall unger noen få uker etter at ungene har gått på sjøen (Thingstad m.fl. 2015). Det ble registrert 34 reir av ærfugl i 2017, men det ble knapt observert ærfuglunger på ettersommeren på sjøen dette året ifølge SNO. I 2018, derimot, ble 90 ærfuglunger observert på sjøen 2. juli. Hele 80 av ungene ble da vurdert til å være for store til å kunne bli predatert av stormåke (Tom Roger Østerås pers. med.). I 2019 ble det registrert 50 reir i bruk på Tautra, 35 av dem på Åbåten. Den 16. juli, ble hele 145 unger med god størrelse registrert på sjøen. I 2020 registrerte SNO 62 reir totalt på Tautra, men bare 16 unger på sjøen 4. juli. I 2021 registrerte SNO 69 reir i mai og 100 unger på sjøen 5. juli. Året 2022 talte SNO 87 reir totalt på Tautra og 81 unger på sjøen 12. juli. Åbåten holder seg som den mest brukte hekkelokaliteten, med Kviningen som den neste med en reirandel på ca 12 %. Også på Litjholmen og Skaget ble det funnet enkelte reir av ærfugl i 2022.

Hettemåke: Selv etter stor innsats for å beholde Måsdammen som et høvelig hekkeområde for en stor andel av regionens hettemåkebestand, flyttet kolonien derfra og hekket andre steder i 2016 og 2017. Årsaken er ikke klarlagt. Begge årene gikk et mindre antall på ca 100 par hettemåker til hekking på Storholmen. I 2018 og 2019 hekket det igjen hettemåker i Måsdammen. Totalt ble det registrert vel 200 par hekkende hettemåker på Storholmen og Måsdammen i 2018. I 2019 hekket vel 100 par på Storholmen og vel 50 par i Måsdammen. I 2020 og 2021 økte reir i Måsdammen til mellom 200-400. I 2022 startet NINA et overvåkningsprogram for hettemåker i Måsdammen og talte hele 733 reir, dvs. at Tautra hadde Norges største hettemåkekoloni dette året.

Fiskemåke hekker fortsatt i ganske stort antall, totalt ca 900 par i 2017 og ca 720 par i 2018. Fiskemåkekoloniene ute på Storholmen og tilgrensende strandområder samt i strandsonen nord på Tautra, er så langt ganske intakte. Den 24. mai 2019, ble det på forskjellige steder på Tautra tilsammen registrert 1183 individer. På Storholmen ble likevel kun 204 reir registrert i bruk i 2019. SNO talte 1200 individer i slutten av mai i 2021. Ifølge Husby (2021) ble det registrert 484 fiskemåkereir med egg på Storholmen, med vellykket hekking i 77 % av reirene.

Spurvefugler har blitt funnet å hekke med usedvanlig stor tetthet i einerfeltene på Skaget (Husby 2004 og 2010).

Grågås bruker Tautra til næringsøk under vår- og høsttrekket. De siste tiårene har det vært en trend at grågåsa øker i antall innover i flere fjordstrøk, fra sør til nord i landet. Flere hundre individer samtidig har de siste årene blitt observert beitende på landbruksarealet sør på Tautra. Fra ca. år 2010 har stadig flere grågjess hekket på øya, særlig i søndre del (Husby m.fl. 2016).

Kråke: Antall kråker økte fra 2007 (55 individer) til 2013 (1937 individer), og ca. samme høye antall ble observert i 2017. I 2018 ble det registrert 781 kråker og i 2019 bare 322. Det er særlig om vinteren de store antallene kråker observeres. Siden kråker er territorielle vil kun et mindre antall par hekke på Tautra, sannsynligvis færre enn 20 par (Roar Pettersen pers. med.). Det har pågått noe vinterfangst i kråkebur i regi av Frosta Jeger og Fiskerforening siden 2017.

Havørn: Enkeltindivider av havørn (en nasjonal ansvarsart) er registrert på Tautra helt siden 1976. Første gang to individer ble sett her samtidig var i 1989, men siden er både tre og flere havørner registrert sett samtidig.

Andre rovfugler som spurvehauk, hønehawk, jaktfalk, dvergfalk, tårnfalk og vandrefalk er registrert næringsøkende på Tautra fra 1970-, 80- og 90-tallet, etter hvert årlig. De registreres dessuten stadig oftere selv om det fortsatt sjeldent ses mer enn ett individ av gangen. Utenom spurvehauk er det ikke registrert hekkende rovfugler på Tautra.

Fugler på Norsk rødliste for arter (Artsdatabanken 2021) som er observert på Tautra, er ført opp i tabell under med antall fugler for hver av artene, lagt inn i databasen Artsobservasjoner.

Tabellen viser fuglearter som står på rødlista (Artsdatabanken 2021) og antall for hver art som har blitt registrert på Tautra ifølge Artsobservasjoner gjennom alle år fram til 12.10.2022.

Art norsk navn	Latinsk navn	Status rødlista	Antall rapporterte funn t.o.m. oktober 2022
taigasædgås	Anser fabalis	EN	1
tundrasædgås	Anser serrirostris	VU	5
dverggås	Anser erythropus	CR	1
knekkand	Spatula querquedula	EN	32
skjeand	Spatula clypeata	VU	276
snadderand	Mareca strepera	NT	62
stjertand	Anas acuta	VU	89
bergand	Aythya marila	EN	21
stellerand	Polysticta stelleri	VU	52
ærfugl	Somateria mollissima	VU	3246
ærfugl, u.a. borealis	Somateria mollissima borealis	VU	1
sjørre	Melanitta fusca	VU	2361
svartand	Melanitta nigra	VU	1160
havelle	Clangula hyemalis	NT	1210
lappfiskand	Mergellus albellus	VU	3
rapphøne	Perdix perdix	RE	1
vaktel	Coturnix coturnix	VU	2
tårnseiler	Apus apus	NT	251
gjøk	Cuculus canorus	NT	59
tyrkerdue	Streptopelia decaocto	NT	6
vannrikse	Rallus aquaticus	VU	7
åkerrikse	Crex crex	CR	1
myrrikse	Porzana porzana	EN	5
sivhøne	Gallinula chloropus	VU	2
sothøne	Fulica atra	VU	56
dvergdykker	Tachybaptus ruficollis	EN	25
horndykker	Podiceps auritus	VU	2400
tjeld	Haematopus ostralegus	NT	1919
vipe	Vanellus vanellus	CR	1107
heilo	Pluvialis apricaria	NT	381
dverglo	Charadrius dubius	VU	5
småspove	Numenius phaeopus	NT	181
storspove	Numenius arquata	EN	1259
svarthalespove	Limosa limosa	CR	47

svarthalespove, u.a.			
islandica	<i>Limosa limosa islandica</i>	CR	10
steinvender	<i>Arenaria interpres</i>	NT	75
brushane	<i>Calidris pugnax</i>	VU	484
fjellmyrløper	<i>Calidris falcinellus</i>	NT	6
dobbeltbekkasin	<i>Gallinago media</i>	NT	3
svømmesnipe	<i>Phalaropus lobatus</i>	NT	36
rødstilk	<i>Tringa totanus</i>	NT	1483
krykkje	<i>Rissa tridactyla</i>	EN	30
hettemåke	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	CR	1008
dvergmåke	<i>Hydrocoloeus minutus</i>	VU	9
fiskemåke	<i>Larus canus</i>	VU	1145
gråmåke	<i>Larus argentatus</i>	VU	1314
makrellterne	<i>Sterna hirundo</i>	EN	133
tyvjo	<i>Stercorarius parasiticus</i>	VU	23
polarlomvi	<i>Uria lomvia</i>	CR	2
lomvi	<i>Uria aalge</i>	CR	35
alke	<i>Alca torda</i>	VU	379
teist	<i>Cepphus grylle</i>	NT	1661
lunde	<i>Fratercula arctica</i>	EN	5
gulnebb	<i>Gavia adamsii</i>	VU	195
storskarv	<i>Phalacrocorax carbo</i>	NT	1867
mellomskarv	<i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>	NT	4
fiskeørn	<i>Pandion haliaetus</i>	VU	2
hønhauk	<i>Accipiter gentilis</i>	VU	85
sivhauk	<i>Circus aeruginosus</i>	NT	2
myrhauk	<i>Circus cyaneus</i>	EN	2
tretåspett	<i>Picoides tridactylus</i>	NT	7
lerkefalk	<i>Falco subbuteo</i>	NT	2
jaktfalk	<i>Falco rusticolus</i>	VU	7
kornkråke	<i>Corvus frugilegus</i>	VU	10
granmeis	<i>Poecile montanus</i>	VU	108
sanglerke	<i>Alauda arvensis</i>	NT	37
sandsvale	<i>Riparia riparia</i>	VU	23
taksvale	<i>Delichon urbicum</i>	NT	32
stær	<i>Sturnus vulgaris</i>	NT	1057
nattergal	<i>Luscinia luscinia</i>	NT	1
svarttrødstjert	<i>Phoenicurus ochruros</i>	EN	1
svartstrupe	<i>Saxicola rubicola</i>	EN	1
gråspurv	<i>Passer domesticus</i>	NT	652
konglebit	<i>Pinicola enucleator</i>	NT	11
grønnfink	<i>Chloris chloris</i>	VU	1520
båndkorsnebb	<i>Loxia leucoptera</i>	VU	126
lappspurv	<i>Calcarius lapponicus</i>	EN	2
gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>	VU	961

Kilder

Husby, M. 2004. Skjøtsel av einerfelt på Tautra – virkninger på fugl. HiNT Utredning 52: 1-18.

Husby, M. 2010. Restaurering av kulturlandskapet på Skaget, Tautras, og effekter på fugl. Utredning nr 122, Høgskolen i Nord Trøndelag

Husby, M., Reinsborg, T. & Follestad, A. 2016. «Hekkebestanden av grågås øker fortsatt i Trondheimsfjorden», Trøndersk Natur, Nr.2-2016.

Husby, M. 2021. Grågås, måker og husdyr på Storholmen på Tautra, Frosta kommune, 2020-2021 NTNU Vitenskapsmuseet. Naturhistorisk rapport 2021-12.

Thingstad, P.G., Bakken, T. & Stokland, Ø. 2015. Ramsarområdet Tautra med Svaet: Respons hos vannfugl og bunndyrfauna på bruåpningen i veimoloen ut til Tautra. NTNU Vitenskapsmuseet - naturhistorisk notat 2015-7: 1:52.

Internett:

Artsobservasjoner <https://www.artsobservasjoner.no/ViewSighting/SearchSighting> sist besøkt 12.10.2022.

Artsdatabanken (2021). Norsk rødliste for arter 2021. fra <https://artsdatabanken.no/Rodliste>